

Інформація про результати діяльності органів прокуратури Івано-Франківської області у 2021 році

Впродовж 2021 року органами прокуратури Івано-Франківської області здійснено ряд організаційних і практичних заходів із метою забезпечення належної реалізації покладених законом функцій та виконання визначених ним завдань.

Наглядові та координаційні повноваження прокурорів спрямовувалися на підвищення ефективності прокурорської діяльності й досягнення її реальних результатів задля посилення захисту прав і свобод громадян, загальних інтересів суспільства та держави від злочинних посягань із урахуванням вимог сьогодення та законодавчих змін.

В умовах завершення процесу реформування органів прокуратури вживались заходи щодо удосконалення організації роботи та оптимізації кадрового забезпечення.

Відповідно до наказу Генерального прокурора від 17.02.2021 № 40 «Про день початку роботи окружних прокуратур» із 15 березня 2021 року в області розпочали діяльність 6 окружних прокуратур, які утворено внаслідок припинення функціонування шляхом реорганізації 5 місцевих прокуратур.

Перелік та структура окружних прокуратур відповідають новому адміністративно-територіальному поділу регіону, їх укомплектовано працівниками, які підтвердили свою відповідність здійснювати повноваження прокурора та пройшли перевірку на добросовісність. Усього на даний час 95 зі 121 прокурора місцевих прокуратур переведені на посади прокурорів в окружних прокуратурах.

Станом на 01.01.2022 загальна штатна чисельність працівників Івано-Франківської обласної прокуратури та окружних прокуратур налічує 264 посади, із яких 183 – посади прокурорів (69 – в обласній прокуратурі, 114 – в окружних прокуратурах).

Наявні 13 вакантних та тимчасово вакантних посад прокурора, зокрема 3 – в обласній прокуратурі (в тому числі 1 адміністративна) та 10 – в окружних прокуратурах.

Протягом минулого року з органів прокуратури області звільнено 10 прокурорів (9 – у зв'язку з ліквідацією чи реорганізацією органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури, 1 – за власним бажанням), прийнято на посаду прокурора 11 осіб (5 – у порядку переведення з інших органів прокуратури, 6 – за результатами добору на посаду прокурора).

Наказами Генерального прокурора та керівника обласної прокуратури заохочено 11 прокурорів.

Статус учасника бойових дій мають 7 працівників органів прокуратури області (серед яких 4 прокурори).

Координаційна діяльність

З огляду на загальнодержавні пріоритети у сфері кримінальної політики та регіональні особливості, з метою зміцнення законності та правопорядку, прокурорами реалізовувались надані законом координаційні повноваження.

Зокрема, 24.03.2021 та 23.09.2021 в обласній прокуратурі проведено координаційні наради з керівниками правоохоронних органів обласного рівня з питань протидії кримінальним правопорушенням, у тому числі вчиненим злочинними угрупованнями та на пріоритетних напрямках.

Рішеннями цих нарад розроблено узгоджені заходи, спрямовані на розв'язання проблемних питань, підвищення ефективності роботи з попередження та виявлення, розкриття і розслідування кримінальних правопорушень (останнє з них (від 23.09.2021) ще перебуває на виконанні).

З метою посилення координації органів правопорядку на важливих для регіону напрямках, діє міжвідомча робоча група у сфері протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із незаконною порубкою лісу, реалізацією незаконно отриманої деревини, порушенням правил охорони або використання надр та водних біоресурсів, що створена наказом керівника обласної прокуратури від 09.12.2020 № 112, склад якої поновлювався у квітні та грудні 2021 року.

З огляду на необхідність спільного вирішення питань щодо запобігання злочинності в окремих сферах у минулому році наказами керівника обласної прокуратури утворено ще 9 міжвідомчих робочих груп, зокрема з питань протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із незаконним виробництвом та обігом спиртової продукції; з питань аналізу стану досудового розслідування, процесуального керівництва та судового розгляду кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені стосовно журналістів; щодо протидії кримінальним правопорушенням проти основ національної безпеки України та пов'язаним із терористичною діяльністю; щодо протидії тяжким та особливо тяжким кримінальним правопорушенням проти життя та здоров'я особи, а також пов'язаним із незаконним позбавленням волі або викраденням людини; щодо протидії організованій злочинності, у тому числі з транснаціональними зв'язками; щодо протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із торгівлею людьми; щодо протидії злочинам, пов'язаним зі встановленням, здійсненням, поширенням або застосуванням злочинного впливу; з питань узгодження заходів, спрямованих на запобігання та протидію кримінальним корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням; з питань протидії кримінальним правопорушенням,

пов'язаним із порушенням вимог законів у сфері запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19).

Також здійснюють діяльність міжвідомчі робочі групи, утворені у 2020 році, з метою запобігання та розслідування злочинів у бюджетній сфері та у сфері земельних правовідносин, а також із питань протидії кримінальним правопорушенням проти громадської безпеки та громадського порядку, в тому числі вчиненим із використанням зброї, бойових припасів або вибухових речовин.

Стан протидії кримінальній протиправності

Комплексні організаційні заходи, в тому числі координаційного характеру, посилення взаємодії та узгодженої діяльності органів прокуратури з іншими правоохоронними органами, в цілому позитивно вплинули на криміногенну ситуацію.

Рівень злочинності в області (52 кримінальні правопорушення на 10 тис. населення) залишається одним із найнижчих серед регіонів.

Попри незначне збільшення загальної кількості облікованих кримінальних правопорушень (на 5% або 7 022 проти 6 687) частка особливо тяжких та тяжких злочинів не зросла та є нижчою, ніж загалом у державі (34% проти 39%). При цьому дещо зменшилось й число тяжких злочинів (із 2 243 до 2 233 або -0,4%).

За рахунок збільшення кількості кримінальних проступків відбулося зростання загального числа кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я (із 1 018 до 1 119 або +10%). Однак більш як на чверть зменшилось число злочинів цієї категорії (362 проти 491 або -26%), у тому числі на 12% (22 проти 25) – умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Як і у 2020 році впродовж минулого року обліковано 17 умисних вбивств, при цьому всі вони скоєні на побутовому ґрунті. Щодо семи таких фактів досудове розслідування завершено скеруванням до суду обвинувальних актів стосовно 7 осіб; у дев'яти кримінальних провадженнях 9 особам повідомлено про підозру, досудове розслідування триває; одне кримінальне провадження стосовно 1 особи закрито у зв'язку зі смертю підозрюваного.

Майже на чверть (24%) зменшилась кількість злочинів проти волі, честності та гідності особи, зокрема фактів незаконного позбавлення волі або викрадення людини (11 проти 15 або -27%).

У зв'язку зі збільшенням числа викритих правопорушень, пов'язаних із привласненням, розтратою майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем (із 279 до 400 або на 43%), спостерігається незначний ріст посягань проти власності (2 875 проти 2 815 або +2%). Разом із тим зберігається позитивна тенденція до зменшення кількості крадіжок (на 5%, 1 904 проти 2 008), у тому числі на 9% (146 проти 160) – із квартир та на 17% (81 проти 98) – із автомобілів, а також на 30% – грабежів (68 проти 97).

Суттєво активізовано протидію злочинам у сфері господарської діяльності (213 проти 79 або у 2,7 раза), зокрема обліковано 13 кримінальних правопорушень щодо легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (5 – у 2020 році), 9 – пов'язаних із ухиленням від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (проти 11).

Завдяки вжитим заходам знизилось число кримінальних правопорушень проти громадської безпеки (194 проти 220 або -12%), громадського порядку та моральності (290 проти 306 або -5%), фактів незаконного заволодіння транспортним засобом (39 проти 52 або -25%).

На 17% зменшилась кількість порушень правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту, що спричинили смерть потерпілого (53 проти 64).

Удвічі зросло число викритих кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислюваних машин, систем та комп'ютерних мереж (із 105 до 218).

Зменшилась кількість кримінальних правопорушень, учинених неповнолітніми особами або за їх участю та групою осіб.

Координаційними та наглядовими зусиллями підвищено рівень розкриття злочинів. За остаточними результатами досудового розслідування протягом 2021 року розкрито 4 275 кримінальних правопорушень, що становить більш як 65%.

Разом із тим, мають місце окремі проблемні питання (деяке зниження активності протидії злочинам у сферах службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, охорони довкілля, обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, незначне збільшення числа кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше їх вчиняли та в стані алкогольного сп'яніння).

Ці та інші проблемні питання щодо протидії кримінальним правопорушенням будуть обговорені на наступній координаційній нараді керівників правоохоронних органів області.

Стан протидії організованій злочинності

Вживалися комплексні заходи з метою забезпечення ефективної протидії організованим формам злочинності. Завдяки належній координаційній діяльності прокурорів спільними зусиллями правоохоронців помітно підвищено результативність цієї роботи, передусім на пріоритетних напрямках.

Так, упродовж 2021 року правоохоронними органами області знешкоджено 16 організованих груп (удвічі більше, ніж у 2020 році), якими скоєно кримінальні правопорушення у паливно-енергетичному комплексі (з ознаками корупції); у сфері банківської діяльності; незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин (5); кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним позбавленням волі; незаконне переправлення осіб через державний кордон України; придбання, перевезення

та зберігання з метою збуту і збут підроблених грошей; підроблення та збут офіційних документів із захисними голографічними елементами; корисливо-насильницькі злочини, зокрема вимагання чужого майна та розбійні напади; кримінальні правопорушення у сфері охорони довкілля, а саме використання лісових ресурсів та надр (2).

За процесуального керівництва прокурорів за результатами проведення досудового розслідування до суду скеровано 13 обвинувальних актів про кримінальні правопорушення зазначеної категорії стосовно 59 учасників організованих груп.

Серед скерованих до суду обвинувальних актів 5 – про злочини економічної спрямованості, з яких 4 – корупційні (зокрема, у паливно-енергетичному комплексі, банківській сфері, щодо незаконної порубки лісу та збуту деревини, а також незаконного видобування корисних копалин); 3 – у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, у тому числі 1 – про кримінальне правопорушення, пов'язане з поширенням злочинного впливу в установі виконання покарань; по 1 – щодо придбання, перевезення та зберігання з метою збуту і збуту підроблених грошей; підроблення та збуту офіційних документів із захисними голографічними елементами; незаконного позбавлення волі нарко- і алкозалежних осіб під виглядом їх «реабілітації»; незаконного переправлення осіб через державний кордон та за фактами розбійних нападів.

Наприклад, обласною прокуратурою 26.01.2021 скеровано в Івано-Франківський міський суд обвинувальний акт стосовно 6 членів організованої групи, які протягом березня-грудня 2018 року, будучи службовими особами Чернівецького управління скрапленого газу ДП «Івано-Франківськ-Пропан» ПАТ «Івано-Франківськгаз», зловживаючи своїми службовими повноваженнями, вносили до офіційних документів неправдиві відомості про поставку скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення, не здійснюючи такої, що спричинило тяжкі наслідки на суму 343 тис. грн. У ході досудового розслідування заподіяні збитки повністю відшкодовано (ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 364-1, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

Відповідно до вироку суду від 15.09.2021 вказаних осіб засуджено до покарання у виді штрафу від 12,7 до 15,3 тис. грн.

У квітні та травні минулого року в Долинський районний суд скеровано обвинувальні акти стосовно 3 членів організованої групи, у тому числі керівника й співзасновника спільного українсько-азербайджанського підприємства та 2 інших осіб, які впродовж листопада 2019 – липня 2020 років здійснювали незаконний видобуток корисних копалин (нафти і конденсату) зі свердловини в місті Долина. Отримане внаслідок такої діяльності майно на суму 208 тис. грн у подальшому легалізували (ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 240, ч. 1 ст. 209 КК України).

Вироком суду від 19.05.2021 щодо одного із обвинувачених у цій справі затверджено угоду про визнання винуватості та призначено покарання у вигляді штрафу в розмірі 51 тис. грн. В іншій частині судовий розгляд триває.

25 червня 2021 року до Косівського районного суду скеровано обвинувальний акт щодо 5 членів організованої групи (виконувача обов'язків директора та інших посадових осіб одного з лісових господарств області) за фактами зловживання службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки, видачі завідомо неправдивих офіційних документів, а також незаконної порубки дерев на території природно-заповідного фонду, збуту деревини, що спричинило тяжкі наслідки.

Зокрема, вказані особи, незважаючи на відсутність затверджених лімітів на використання природних ресурсів, здійснювали заготівлю лісопродукції на території природно-заповідного фонду. У результаті таких неправомірних дій незаконно зрубано 308 м куб. деревини, чим завдано збитків державі на суму понад 1 млн грн (ужитими заходами під час досудового розслідування відшкодовано 252 тис. грн) (ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 364, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366, ч. 3 ст. 28, ч. 4 ст. 246 КК України). Судовий розгляд триває.

29 червня 2021 року до Коломийського міськрайонного суду скеровано обвинувальний акт щодо 3 членів організованої групи (керівника підрозділу держпідприємства та двох суб'єктів господарювання) за фактами привласнення чужого майна шляхом зловживання службовим становищем та службового підроблення.

Так, керівник підрозділу держпідприємства, маючи у своєму віданні родовище корисних копалин та спецдозвіл на користування надрами, з метою незаконного збагачення шляхом привласнення піщано-гравійної суміші, залучив до протиправної діяльності двох суб'єктів господарювання та організував їм безперешкодний доступ до родовища. Останні здійснювали безбліковий видобуток піщано-гравійної суміші, а також купували її за цінами гравію відсіяного (розубоженого), вартість якого значно менша, та реалізовували кінцевим споживачам. Внаслідок протиправної діяльності державі спричинено збитки на суму 246 тис. грн, із яких 193 тис. грн відшкодовано під час досудового розслідування (ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України). Судовий розгляд триває.

23 липня 2021 року до Надвірнянського районного суду скеровано обвинувальний акт щодо члена організованої групи (колишнього начальника одного із територіальних відділень банківської установи), який спільно з іншими працівниками банку, обвинувальний акт стосовно яких скеровано до суду у 2014 році, впродовж вересня 2010 року – січня 2013 року шляхом службового підроблення привласнив депозитні кошти вкладників банку на загальну суму 249 тис. грн. Слідство у цьому провадженні здійснювалося за правилами спеціального досудового розслідування (ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

Унаслідок виконання узгоджених заходів та реалізації норм оновленого кримінального законодавства досягнуто результатів щодо протидії злочинам, пов'язаним зі встановленням, здійсненням, поширенням або застосуванням злочинного впливу.

Розслідування 3 кримінальних проваджень про злочини указаної категорії закінчено шляхом скерування до суду обвинувальних актів, розслідування в 1 кримінальному провадженні (в якому особі вже повідомлено про підозру) на даний час триває.

Так, 04 лютого 2021 року в Івано-Франківський міський суд скеровано обвинувальний акт у кримінальному провадженні стосовно організатора групи, який встановив і поширював свій злочинний вплив у суспільстві та в установі виконання покарань (ДУ «Івано-Франківська УВП № 12») (ч. 2 ст. 255-1, ч. 3 ст. 307 КК України), а також стосовно 4 учасників групи, які придбавали, перевозили, зберігали з метою збуту та збували в установу виконання покарань наркотичні засоби й психотропні речовини (ч. 3 ст. 307 КК України).

03 вересня 2021 року до Коломийського міськрайонного суду скеровано обвинувальний акт щодо зловмисника, який, відбуваючи покарання в ДУ «Коломийська виправна колонія № 41», завдяки авторитету, іншим особистим якостям та можливостям встановив та поширював свій злочинний вплив в установі виконання покарань, зокрема сприяв, спонукав, координував та здійснював інший вплив на злочинну діяльність в установі, погрожуючи застосуванням фізичного насильства, примушував інших засуджених до порушення правил поведінки та режимних вимог, спонукав до відмови від праці й виконання законних вимог адміністрації (ч. 2 ст. 255-1, ст. 392 КК України).

У закінчених у минулому році кримінальних провадженнях про злочини, вчинені організованими групами, встановлено збитки на суму 2 504 тис. грн, із яких добровільно відшкодовано 787 тис. грн, накладено арешт на майно на суму 13 058 тис. грн.

Судами розглянуто з постановленням рішень, які набрали законної сили, 7 кримінальних проваджень цієї категорії щодо 19 членів організованих груп.

До реального позбавлення волі засуджено 5 учасників злочинних угруповань, 2 осіб звільнено від призначеного покарання на підставі ст. 75 КК України, 12 особам призначено покарання у виді штрафу. Одне кримінальне провадження щодо 3 осіб закрито за nereабілітуючою підставою.

У всіх розглянутих кримінальних провадженнях підтверджено кваліфікуючу ознаку «вчинення злочину організованою групою».

Водночас прокурори реагували на незаконні судові рішення у справах стосовно членів організованих груп. За результатами розгляду 2 апеляційних та 1 касаційної скарги прокурорів скасовано вироки й ухвали судів у 3 кримінальних справах щодо 6 учасників злочинних угруповань, у тому числі щодо 3 – через м'якість призначеного покарання.

Так, завдяки принциповій позиції обласної прокуратури після тривалих судових переглядів в апеляційній та касаційній інстанціях апеляційним судом 30.11.2021 залишено без змін вирок суду першої інстанції від 12.03.2020 для трьох учасників злочинного угруповання. Двох із них засуджено до 6 років і одного – до 5 років 2 місяців позбавлення волі з конфіскацією майна за вчинення шахрайства (ч. 4 ст. 190, ч. 3 ст. 15, ч. 4 ст. 190 КК України).

В суді прокурорами доведено, що троє мешканців Києва шахрайським способом заволоділи коштами фермера з Івано-Франківщини. Видаючи себе за посадових осіб Адміністрації Президента України і Міністерства аграрної політики та продовольства, вони гарантували фермерам отримання грантів іноземних інвесторів на розвиток господарської діяльності, за що вимагали оплату комісійних платежів на визначені ними розрахункові та карткові рахунки. В такий спосіб зловмисники отримали 430 тис. грн і намагалися виманити ще понад 1 млн грн.

Нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове розслідування

Вжито низку організаційно-практичних заходів щодо забезпечення додержання законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство.

Під час здійснення прокурорського нагляду проведено понад 2 тисячі перевірок в оперативно-розшукових справах, заведених правоохоронними органами; надано 284 письмові вказівки щодо проведення оперативно-розшукових заходів, з метою попередження та виявлення кримінальних правопорушень, розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду, ухиляються від відбування кримінального покарання та безвісно відсутніх (упродовж року органами поліції розшукано близько 400 таких осіб); скасовано 50 незаконних постанов про заведення та закриття оперативно-розшукових справ.

На виявлені порушення закону при провадженні оперативно-розшукової діяльності внесено 48 документів реагування, за результатами їх розгляду до дисциплінарної відповідальності притягнуто 75 осіб (58 – працівників підрозділів поліції, 15 – УСБ України в області, 2 – кримінально-виконавчої служби).

Прокурорами виявлено та внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про 85 раніше не облікованих кримінальних правопорушень, по кожному третьому з них (27) досудове розслідування завершено скеруванням до суду обвинувальних актів; скасовано необґрунтовані постанови слідчих та дізнавачів про закриття 533 кримінальних проваджень (523 – органів поліції, 7 – територіального підрозділу ДБР, 3 – ГУ ДФС в області).

З метою активізації досудового розслідування, надано близько 3 тисяч письмових вказівок, стан слідства у складних кримінальних провадженнях

заслухано на оперативних нарадах у керівництва обласної прокуратури (обговорено близько 400 проваджень).

Завдяки практичній реалізації наглядових повноважень прокурорів у кримінальному провадженні загалом досягнуто підвищення ефективності роботи з виявлення та припинення кримінальних правопорушень, покращено якість слідства та його результати.

За процесуального керівництва прокурорів органів прокуратури області слідчими підрозділами та органами дізнання територіальних правоохоронних органів здійснювалось досудове розслідування у майже 34 тисячах кримінальних проваджень, у понад 10,4 тисячі з них досудове розслідування завершено, з яких у кожному четвертому (2 767) у суди скеровано обвинувальні акти.

З укладенням угод завершено розслідування 111 кримінальних проваджень (32 – з угодами про примирення, 79 – з угодами про визнання винуватості).

У закінчених усіма слідчими та дізнавачами правоохоронних органів області кримінальних провадженнях встановлено збитки на суму 92,9 млн грн, із яких на стадії досудового розслідування відшкодовано понад 42 млн грн, накладено арешт на кошти та майно в сумі 80 млн грн, на 34 млн грн заявлено позови. Рівень відшкодування заподіяної шкоди складає 45%.

Забезпечено належний прокурорський нагляд за досудовим розслідуванням, у тому числі у формі процесуального керівництва ним, слідчими підрозділами **Головного управління Національної поліції в області**, якими закінчено розслідування у 10 267 кримінальних провадженнях (5 409 – у формі досудового слідства, 4 858 – у формі дізнання).

У 2 710 (26%) кримінальних провадженнях до суду скеровано обвинувальні акти (у тому числі 32 – з угодами про примирення, 55 – з угодами про визнання винуватості); 7 349 (72%) кримінальних проваджень закрито.

У закінчених слідчими та дізнавачами підрозділів поліції кримінальних провадженнях встановлено збитки на суму 82,3 млн грн, із яких на стадії досудового розслідування відшкодовано 38,1 млн грн (46%), накладено арешт на кошти та майно в сумі 79,2 млн грн, на 33 млн грн заявлено позови.

Завдяки злагодженим діям слідчих поліції та процесуальних керівників вдалося покращити якісні показники в роботі, активізувати розкриття та досудове розслідування тяжких та резонансних кримінальних правопорушень.

Наприклад, за процесуального керівництва прокурорів Івано-Франківської обласної прокуратури 20.12.2021 повідомлено про підозру раніше неодноразово судимій особі у вчиненні умисних дій, які виразились у замаху на вбивство судді у зв'язку з його діяльністю, пов'язаною зі здійсненням правосуддя, що мало місце в ніч на 10.08.2020 в одному із сіл Івано-Франківської територіальної громади (ст. 379, ч. 1 ст. 263 КК України).

Щодо підозрюваного застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, досудове розслідування триває.

29 жовтня 2021 року скеровано до суду обвинувальний акт стосовно водія, який 22.06.2021, керуючи автомобілем марки ЗІЛ-131, проявив неухажність, не врахував дорожню обстановку і стан транспортного засобу, здійснюючи маневрування, не надав перевагу в русі мотоциклу марки HORNET DAKAR, що рухався по рівнозначній дорозі в зустрічному напрямку, виїхав на смугу зустрічного руху та вчинив наїзд на нього. Внаслідок ДТП загинули двоє неповнолітніх осіб.

Судовий розгляд у цьому кримінальному провадженні триває.

Продовжено роботу щодо ефективного розслідування актуальних кримінальних проваджень, забезпечено належний нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування злочинів, учинених на пріоритетних напрямках.

Упродовж 2021 року слідчими поліції під процесуальним керівництвом прокурорів органів прокуратури області до суду направлено 74 обвинувальні акти про корупційні злочини (73 – у 2020 році), 45 – про кримінальні правопорушення, вчинені у бюджетній сфері (45), 25 – у сфері земельних правовідносин (20), 13 – про злочини, вчинені в складі організованих груп (8).

Серед закінчених кримінальних проваджень низка – про актуальні кримінальні правопорушення.

Зокрема, скеровано до суду ряд обвинувальних актів про кримінальні правопорушення, пов'язані з розкраданням бюджетних коштів, виділених на будівництво об'єктів медичного обслуговування населення.

Так, Івано-Франківською місцевою прокуратурою 18.01.2021 скеровано до суду обвинувальні акти у 2 кримінальних провадженнях щодо директора одного із господарюючих суб'єктів, який у змові з інженером технічного нагляду під час виконання робіт щодо будівництва об'єктів «Амбулаторія монопрактики сімейної медицини» у Долинському та Косівському районах учинив привласнення бюджетних коштів у розмірі 855,5 тис. грн (ч. 4 ст. 191, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України). Прокурором у кримінальному провадженні заявлено позов на суму завданих збитків.

Окружною прокуратурою міста Івано-Франківська 29.03.2021 скеровано до суду обвинувальний акт стосовно директора приватного підприємства, який, виконуючи підрядні роботи по об'єкту «Реконструкція приміщення приймального відділення КНП «Бурштинська центральна міська лікарня», склав та підписав завідомо неправдиві акти виконаних робіт, унаслідок чого вчинив привласнення бюджетних коштів у сумі 236 тис. грн (ч. 3 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України). Заподіяні збитки повністю відшкодовано під час досудового розслідування.

Цією ж прокуратурою 30.06.2021 направлено до суду обвинувальний акт стосовно начальника одного з відділів Управління капітального будівництва в Івано-Франківській області, який, здійснюючи технічний нагляд за будівництвом на об'єкті «Амбулаторія монопрактики сімейної медицини» в с. Маркова Богородчанського району, достовірно знаючи про завищення підрядником обсягів і вартості виконаних робіт, видав акти виконаних підрядних робіт та довідки про їх вартість, унаслідок чого заподіяно шкоду в розмірі 400 тис. грн (ч. 4 ст. 191, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

Судовий розгляд у зазначених справах триває.

Увага приділялась вжиттю заходів, спрямованих на виявлення та припинення фактів розкрадання, привласнення та нецільового використання бюджетних коштів, виділених на проведення робіт по відновленню об'єктів інфраструктури та виплату матеріальної допомоги особам, які постраждали внаслідок повені у 2020 році.

У провадженні слідчих органів поліції в області перебувало 10 кримінальних проваджень указаної категорії, в яких установлено шкоду, заподіяну злочинами, у розмірі 1 224 тис. грн. Обвинувальні акти у 7 з цих проваджень скеровано до суду.

Так, Коломийською окружною прокуратурою у червні минулого року скеровано до суду обвинувальні акти стосовно експерта з технічного нагляду за фактами зловживання повноваженнями особою, яка надає публічні послуги, що завдало істотної шкоди, та підробки офіційних документів (ч. 1 ст. 365-2, ч. ч. 2, 3 ст. 358 КК України).

Як установлено слідством, обвинувачений, здійснюючи обстеження господарств, які постраждали під час повені, неправомірно відніс 3 домогосподарства до першої категорії руйнування, внаслідок чого із бюджету безпідставно виплачено грошові кошти в сумі 750 тис. грн.

За аналогічними фактами, внаслідок яких заподіяно збитки на суму 280 тис. грн, у вересні 2021 року Надвірнянською окружною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт стосовно голови та трьох членів тимчасової комісії з питань надзвичайних ситуацій, створеної для ліквідації наслідків повені (ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 364, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

У ході досудового розслідування у вказаному кримінальному провадженні завдані збитки відшкодовано повністю.

Із числа скерованих до суду обвинувальних актів про кримінальні правопорушення у сфері земельних правовідносин 1 – стосовно використання земель державної власності.

Так, Надвірнянською окружною прокуратурою 31.05.2021 скеровано до суду обвинувальний акт щодо начальника одного із природоохоронних науково-дослідних відділень Карпатського НПП за ч. 2 ст. 367 КК України, який, неналежно виконуючи свої службові обов'язки через несумлінне

ставлення до них, незаконно погодив межі земельної ділянки, внаслідок чого фізичній особі передано у приватну власність землю природно-заповідного фонду Карпатського НПП площею 0,32 га, що спричинило збитки державі на суму 317 тис. грн. З метою відшкодування заподіяної шкоди накладено арешт на майно на суму 750 тис. грн.

Загалом у кримінальних провадженнях у бюджетній сфері встановлена сума збитків складає 7,4 млн грн, із яких 1,3 млн грн відшкодовано, накладено арешт на майно на суму 2,9 млн грн, заявлено позови на 3,8 млн грн; у кримінальних провадженнях у сфері земельних відносин встановлено шкоду на суму 5,6 млн грн, з метою забезпечення відшкодування заподіяних збитків накладено арешт на майно на суму 7,1 млн грн, заявлено позови на 5,2 млн грн.

Судами розглянуто 18 кримінальних проваджень про злочини, вчинені у вказаних сферах, 3 осіб засуджено до покарання у виді штрафу, 1 – до обмеження волі із застосуванням ст. 75 КК України, 14 – звільнено від кримінальної відповідальності за nereабілітуючими підставами.

За належного процесуального керівництва прокурорів відповідного підрозділу обласної прокуратури в умовах реформування органів податкової міліції та до часу їх ліквідації досягнуто певних результатів у роботі слідчого підрозділу **Державної фіскальної служби в області**.

За результатами досудового розслідування до суду скеровано 21 обвинувальний акт, у тому числі 13 – із угодами про визнання винуватості, та 1 клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Із 22 кримінальних проваджень, розслідування в яких закінчено складанням обвинувальних актів та клопотань, 4 – за фактами ухилення від сплати податків та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, 4 – за фактами легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, 13 – за фактами незаконного обігу підакцизних товарів та підроблених марок акцизного податку.

Кожне друге з цих проваджень – про тяжкі кримінальні правопорушення.

Наприклад, у серпні до суду скеровано обвинувальний акт щодо двох осіб, які, використовуючи підроблені документи про походження лісоматеріалів, вчинили замах на незаконне переміщення через державний кордон України з приховуванням від митного контролю 68 м куб. забороненої до вивезення лісодеревини вартістю 237 тис. грн та легалізували майно, одержане злочинним шляхом, приховуючи його незаконне походження (ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 201-1, ч. 1 ст. 209, ч. 4 ст. 358 КК України).

У травні та червні скеровано до суду обвинувальні акти щодо 2 осіб, які сприяли ухиленню від сплати податків в особливо великих розмірах службовими особами реального сектору економіки та легалізували понад 10 млн грн коштів, що мали бути сплачені до бюджету (ч. 5 ст. 27, ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 209 КК України).

Щодо однієї з цих осіб судом уже ухвалено обвинувальний вирок на підставі угоди про визнання винуватості.

У кримінальних провадженнях, у яких завершено розслідування слідчими фіскальної служби, до бюджету відшкодовано 3 млн грн, що становить майже половину від розміру заподіяних збитків.

За безпосередньої участі прокурорів судами області розглянуто 16 кримінальних проваджень указаної категорії. Випадків постановлення рішень, що реабілітують осіб, не було.

Слідчими слідчого відділу **Управління СБ України в області** за процесуального керівництва прокурорів упродовж минулого року розслідувалося 100 кримінальних проваджень, у 26 з них досудове розслідування завершено.

До суду скеровано 21 обвинувальний акт, 10 із яких – із угодами про визнання винуватості, та 3 клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (на підставі ч. 4 ст. 258-5 КК України (за фактом пособництва у фінансуванні тероризму щодо особи, яка добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про відповідну терористичну діяльність), на підставі ч. 5 ст. 110-2 КК України (за фактом фінансування дій, вчинених з метою зміни меж території та державного кордону України щодо особи, яка до повідомлення їй про підозру у вчиненні злочину добровільно заявила про те, що сталося, відповідному органу), на підставі ч. 2 ст. 111 КК України (за фактом державної зради щодо особи, яка на виконання злочинного завдання ніяких дій не вчинила і добровільно заявила про нього органам державної влади).

Серед скерованих у суди обвинувальних актів 1 – щодо посягання на територіальну цілісність і недоторканість України, 6 – за фактами участі в діяльності терористичної організації та фінансування тероризму, 1 – проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, 4 – за фактами легалізації майна, одержаного злочинним шляхом.

Також складанням обвинувальних актів завершено досудове розслідування 3 кримінальних проваджень про кримінальні корупційні правопорушення, з яких 2 – у бюджетній сфері, 1 – у сфері земельних правовідносин.

У закінчених кримінальних провадженнях встановлено матеріальну шкоду, заподіяну злочинами, на суму 1,7 млн грн, із них відшкодовано 292 тис. грн, на 1,4 млн грн заявлено цивільний позов.

Так, у червні минулого року завершено досудове розслідування та направлено до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні про обвинувачення голови тендерного комітету відділу освіти однієї з місцевих райдержадміністрацій у зловживанні службовим становищем в інтересах інших фізичних та юридичних осіб, унаслідок чого спричинено тяжкі наслідки державним інтересам на загальну суму 1,4 млн грн, зокрема здійснено поставку

відділу освіти комп'ютерної техніки, яка не відповідає вимогам відомчих актів Міністерства освіти і науки України, за що зловмисник отримав неправомірну вигоду в сумі близько 42 тис. грн (ч. 2 ст. 364 КК України).

З метою відшкодування заподіяної шкоди райдержадміністрацією заявлено цивільний позов на вказану суму.

Крім цього, під час здійснення досудового розслідування у резонансному кримінальному провадженні, розпочатому у 2020 році щодо вчинення суспільно небезпечних дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу (за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 441 КК України («Екоцид»)), виявлено факт нецільового використання бюджетних коштів у великих розмірах на загальну суму 924 тис. грн службовими особами однієї з сільських рад колишнього Галицького району. За результатами розслідування цього факту у червні 2021 року скеровано до суду обвинувальний акт щодо голови сільської ради, яка обвинувачується у вчиненні вказаного кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 210 КК України).

Також у ході досудового розслідування в указаному кримінальному провадженні виявлено факт розкрадання бюджетних коштів директором одного із товариств під час проведення капітального ремонту дорожнього покриття автомобільної дороги Добровляни – Завій Калуського району на загальну суму 2,6 млн грн. Указаній службовій особі 22.10.2021 повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України (в подальшому кримінальне провадження за підслідністю скеровано в СУ ГУНП в Івано-Франківській області).

У 7 із закінчених кримінальних проваджень слідчими слідчого відділу Управління СБ України в області в установленому законом порядку на підставі ухвали слідчого судді проводилося спеціальне досудове розслідування.

Станом на 01.01.2022 прокурорами обласної прокуратури здійснювалось процесуальне керівництво у 23 кримінальних провадженнях слідчих органу безпеки в області, в тому числі в 1 – за фактами вчинення дій, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади; 1 – за фактом посягання на територіальну цілісність і недоторканність України; 2 – за фактами фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України; 2 – за фактами державної зради; 1 – щодо участі в діяльності терористичної організації; 1 – щодо екоциду; 2 – за фактами контрабанди.

Наприклад, здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом замаху на незаконне переміщення через митний кордон України отруйної речовини (ртуті) масою більш як 8 кг та вартістю майже 1 млн грн, в якому підозрюють громадянина Словацької Республіки. За клопотанням обласної прокуратури щодо вказаної особи судом 13.12.2021 застосовано запобіжний захід у виді тримання під вартою.

За безпосередньої участі прокурорів судами області розглянуто 15 кримінальних проваджень, досудове розслідування в яких здійснювалося слідчими СВ Управління СБ України в області. В 11 з них постановлено обвинувальні вироки щодо 11 осіб (5 – засуджено до штрафу, 5 – до позбавлення волі із застосуванням ст. 75 КК України, 1 – до обмеження волі із застосуванням ст. 75 КК України), 4 кримінальні провадження закрито зі звільненням осіб від кримінальної відповідальності за нереабілітуючими підставами.

Порушень конституційних прав громадян не допущено, реабілітуючі судові рішення не постановлялись.

Прокурорами відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих **територіального управління Державного бюро розслідувань** упродовж минулого року здійснювався нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва ним у 304 кримінальних провадженнях, що розслідувались слідчими слідчого підрозділу ДБР, дислокованого у місті Івано-Франківську.

У 129 кримінальних провадженнях досудове розслідування завершено: 114 кримінальних проваджень закрито, у 15 провадженнях щодо 19 осіб до суду скеровано обвинувальні акти.

З метою підвищення якості та ефективності розслідування кримінальних правопорушень, підслідних територіальному підрозділу ДБР, прокурорами у порядку ст. 36 КПК України надано 50 письмових вказівок; внесено особисто або погоджено більше 100 клопотань про проведення негласних слідчих (розшукових) дій; винесено 10 постанов щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій; скасовано 7 постанов про закриття кримінальних проваджень.

Серед скерованих до суду обвинувальних актів 3 – про вчинення корупційних кримінальних правопорушень, пов'язаних із хабарництвом, 4 – у лісовій сфері, 1 – у бюджетній сфері, 2 – у сфері незаконного обігу наркотичних речовин.

Наприклад, 16.07.2021 до Долинського районного суду скеровано обвинувальний акт у кримінальному провадженні щодо начальника одного з відділів Управління державного екологічного нагляду (контролю) в області Державної екологічної інспекції Карпатського округу, який вимагав та одержав неправомірну вигоду у вигляді паливних талонів (в еквіваленті 2000 л бензину марки А-92 вартістю близько 57 тис. грн) за позитивне вирішення питання щодо непритягнення іншої особи до встановленої законом відповідальності (ч. 3 ст. 368 КК України).

21 вересня 2021 року до Івано-Франківського міського суду скеровано обвинувальний акт про обвинувачення начальника одного зі структурних підрозділів поліції в області та 2 оперативних працівників цього ж підрозділу, які, діючи за попередньою змовою групою осіб, вимагали та одержали

неправомірну вигоду в розмірі 150 тис. грн як винагороду за сприяння у поверненні особі, яка потерпіла від злочину, грошових коштів у сумі 900 тис. грн (ч. 3 ст. 368 КК України).

28 липня 2021 року до Верховинського районного суду скеровано обвинувальний акт щодо майстра лісу одного із лісництв ДП «Гринявське лісове господарство», який, будучи працівником правоохоронного органу, внаслідок неналежного виконання службових обов'язків на території ввірених йому під охорону ділянок лісу в одному із обходів допустив незаконну порубку 29 сироростучих дерев породи смерека, внаслідок чого завдано тяжких наслідків державним інтересам у сфері охорони навколишнього природного середовища на суму майже 334 тис. грн (ч. 2 ст. 367 КК України).

Загалом у 4 кримінальних провадженнях про правопорушення у лісовій сфері, обвинувальні акти в яких скеровано до суду, встановлено збитки на загальну суму близько 1 млн грн, питання щодо їх відшкодування вирішується поза межами кримінального провадження в порядку господарського судочинства.

Станом на 01.01.2022 прокурорами відділу обласної прокуратури здійснювалось процесуальне керівництво у 76 кримінальних провадженнях, досудове розслідування в яких проводиться слідчими підрозділу ДБР. Основна частка цих кримінальних проваджень стосується можливих неправомірних дій, учинених працівниками правоохоронних органів.

Серед них: 15 – за фактами вимагання та одержання неправомірної вигоди, 12 – про кримінальні правопорушення в лісовій сфері, 3 – у сфері земельних правовідносин, 7 – у бюджетній сфері.

В 1 кримінальному провадженні повідомлено про підозру, а саме лісничому одного з лісництв ДП «Надвірнянське ЛГ» Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства, який під час проведення суцільних рубок на території лісництва, зловживаючи службовим становищем, учинив розтрату лісодеревини на суму 224 тис. грн (ч. 2 ст. 191 КК України). Досудове розслідування триває.

Прокурорами здійснювалося підтримання публічного обвинувачення у 68 кримінальних провадженнях, досудове розслідування в яких проводилося слідчими територіального підрозділу ДБР та колишнього слідчого відділу прокуратури області.

Судові рішення постановлено у 15 таких кримінальних провадженнях (у тому числі у 9 – що розслідувалися слідчими ДБР), з яких 1 – за фактом перевищення влади працівниками правоохоронного органу; 3 – про вчинення корупційних кримінальних правопорушень, пов'язаних із хабарництвом; 2 – у лісовій сфері; 1 – у бюджетній сфері; 5 – про правопорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотичних речовин; 1 – за фактом нанесення тілесних ушкоджень; 2 – за фактами дорожньо-транспортних пригод.

У 8 справах за результатами судового розгляду постановлено обвинувальні вироки щодо 8 осіб (2 із них призначено покарання у виді штрафу, 3 – реальне позбавлення волі, 3 – позбавлення волі зі звільненням від його відбування із застосуванням ст. 75 КК України).

Виправдувальні вироки не постановлялись.

Стан роботи з питань міжнародно-правового співробітництва

Упродовж 2021 року до обласної прокуратури надійшли 74 запити від компетентних органів іноземних держав про надання міжнародної правової допомоги у кримінальних провадженнях, 70 із яких уже виконано.

Направлено до компетентних органів іноземних держав 10 запитів про надання міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні, підготовлені органами досудового розслідування в області, 8 із яких перебувають на виконанні, 2 – виконано. Також виконано 4 такі запити, скеровані у минулих роках.

Органами досудового розслідування та судами області підготовлено 5 клопотань про екстрадицію осіб в Україну, які скеровано до компетентних органів Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Республіки Польща, а також до Угорщини.

Наразі 3 клопотання виконано (Міністерством юстиції Угорщини видано громадянина України для відбування покарання за вироком суду, компетентними органами Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Республіки Польща видано 2 громадян України для притягнення до кримінальної відповідальності), 2 клопотання ще перебувають на виконанні.

Слід зазначити, що стосовно 2 вищезгаданих осіб, виданих іноземними державами для притягнення до кримінальної відповідальності, досудове розслідування завершено та скеровано до суду обвинувальні акти (за ч. 2 ст. 146, ч. 2 ст. 189 КК України та за ч. 2 ст. 286 КК України).

Також у вказаний період правоохоронним органам області компетентним органом Чеської Республіки видано 1 особу для притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів (клопотання про екстрадицію вказаної особи скеровувалось у 2020 році). Обвинувальний акт стосовно виданої особи направлено до суду для розгляду по суті.

Протягом 2021 року на території області не затримувались особи, які розшуковуються компетентними органами іноземних країн. Клопотання про екстрадицію осіб правоохоронними органами області не розглядались.

Водночас проведено 1 екстрадиційну перевірку (на підставі доручення Міністерства юстиції України щодо можливості видачі громадянина Республіки Польща до вказаної країни для виконання вироку суду), за результатами якої прийнято рішення про видачу.

Звільнення затриманих осіб компетентними іноземними установами, у зв'язку із закінченням установленого відповідними міжнародними договорами терміну тримання під вартою, до надходження у встановленому порядку клопотань правоохоронних органів області про екстрадицію не допущено.

Фактів відмови від екстрадиції осіб, затриманих компетентними органами іноземних держав, через відсутність складу злочину в діях зазначених осіб не було.

У минулому році надійшло 20 клопотань про перейняття кримінальних проваджень від компетентних органів іноземних держав, за результатами розгляду яких внесено відповідні відомості до ЄРДР.

Загалом у провадженні слідчих територіальних підрозділів поліції в області на даний час перебувають 48 кримінальних проваджень, перейнятих від компетентних органів іноземних держав.

Скарг на рішення, що стосуються міжнародного співробітництва і правової допомоги у кримінальних справах та провадженнях, які розслідуються правоохоронними органами області, до обласної прокуратури не надходило.

Стан протидії корупції

Пріоритетним напрямом діяльності органів прокуратури області й надалі залишається протидія корупції.

Результатом належної взаємодії органів прокуратури та правоохоронних органів є викриття корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень, притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Впродовж минулого року в Єдиному реєстрі досудових розслідувань обліковано 91 кримінальне корупційне правопорушення.

До суду скеровано 80 обвинувальних актів щодо вчинення таких кримінальних правопорушень (74 – розслідувані слідчими органів поліції в області, 3 – слідчим відділом УСБ України в області, 3 – слідчими підрозділу ДБР, дислокованого у місті Івано-Франківську), у тому числі 29 – у бюджетній сфері, 17 – у сфері земельних відносин, по 2 – у кредитно-фінансовій системі та сфері охорони довкілля, по 1 – у паливно-енергетичному комплексі, банківській системі та сфері охорони здоров'я.

Так, Тисменицькою місцевою прокуратурою 12.01.2021 направлено до суду обвинувальний акт щодо одного із сільських голів, 2 приватних підприємців та фізичної особи, які за попередньою змовою групою осіб учинили розтрату та привласнення бюджетних коштів у сумі 534 тис. грн, виділених на проведення заходів від підтоплення і затоплення, запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усунення або зниження до допустимого рівня їх негативного впливу на території Галицького району (ч. 5 ст. 27, ч. 5 ст. 191, ч. 2 ст. 209, ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 366, ч. 3 ст. 358, ч. 4 ст. 359 КК України).

З метою відшкодування заподіяної шкоди у ході досудового розслідування накладено арешт на майно підозрюваних на суму 1,2 млн грн.

25 червня 2021 року окружною прокуратурою міста Івано-Франківська до суду скеровано обвинувальний акт стосовно державного реєстратора, який безпідставно вчинив реєстраційну дію та несанкціоновано вніс зміни до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, в результаті чого було припинено право власності потерпілого на нерухоме майно – виробничо-складські корпуси площею 596,2 м кв. та земельну ділянку площею 1,0594 га, що в с. Ямниця, чим заподіяно збитки на суму 955 тис. грн (ч. 3 ст. 365-2, ч. 3 ст. 362 КК України).

З метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, на суму заподіяних збитків накладено арешт на майно.

Обласною прокуратурою 30.06.2021 скеровано до суду обвинувальний акт щодо директора однієї з будівельних компаній, який, зловживаючи своїм службовим становищем, виконуючи підрядні роботи на об'єкті «Реконструкція будівлі ЗОШ I-III ступенів з добудовою навчального корпусу та спортивного залу в с. Красноїлля Верховинського району», склав та підписав завідомо неправдиві акти виконаних робіт, хоча такі роботи були виконані частково, унаслідок чого вчинив заволодіння бюджетними коштами в сумі 550 тис. грн (ч. 4 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України).

Прокурором у кримінальному провадженні заявлено позов про відшкодування завданих збитків.

Івано-Франківською окружною прокуратурою 30.06.2021 складено та направлено до суду обвинувальний акт щодо колишнього посадовця відділу регіонального розвитку, містобудування та архітектури однієї з райдержадміністрацій, який незаконно затвердив містобудівні умови та обмеження для проектування об'єкта будівництва адміністративного готельно-відпочинкового комплексу «Княжий Галич», що містили завідомо неправдиві відомості про цільове та функціональне призначення земельної ділянки, наявність охоронної зони та зони регульованої забудови об'єкта культурної спадщини, унаслідок чого Міністерством культури України безпідставно перераховано бюджетні кошти в сумі 888 тис. грн (ч. 2 ст. 364, ч. 2 ст. 366 КК України).

У кримінальному провадженні накладено арешт на майно на суму 103 тис. грн, прокурором заявлено позов на 888 тис. грн.

Кожен третій (29) скерований до суду обвинувальний акт – за фактами хабарництва (ст. ст. 368 – 369-2 КК України). У 3 кримінальних провадженнях розмір неправомірної вигоди склав понад 100 тис. грн.

Так, 04.02.2021 обласною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт щодо начальника та експерта експертних установ області, які вимагали й отримали від підлеглого працівника неправомірну вигоду в

розмірі 4 тис. доларів США за переведення його на посаду експерта обласного бюро СМЕ (ч. 3 ст. 368 КК України).

17 вересня 2021 року обласною прокуратурою надіслано до суду обвинувальний акт про обвинувачення старости одного зі старостинських округів Коломийського району та 2 депутатів місцевої ради, які вимагали й отримали неправомірну вигоду в розмірі 200 тис. грн від директора приватного підприємства за надання у користування земель громади сільськогосподарського призначення площею 65 га (ч. 3 ст. 368 КК України).

У цьому кримінальному провадженні накладено арешт на майно в сумі понад 3 млн грн.

Судовий розгляд у зазначених кримінальних провадженнях триває.

Загальна сума вилученої впродовж минулого року неправомірної вигоди склала майже 500 тис. грн та 16 тис. доларів США.

У кримінальних провадженнях про корупційні правопорушення, в яких скеровано до суду обвинувальні акти, встановлено 14,6 млн грн заподіяної злочинами шкоди, забезпечено відшкодування 1,8 млн грн, накладено арешт на майно в сумі 20,1 млн грн, заявлено позови на 9,4 млн грн.

За вчинення корупційних злочинів судами засуджено 22 осіб (21 – до основного виду покарання у виді штрафу, 1 – до позбавлення волі).

Наразі на розгляді в судах області перебуває понад 200 кримінальних проваджень про корупційні правопорушення.

Прокурори як спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції активно використовували своє право на внесення подання про усунення порушень вимог антикорупційного законодавства.

В порядку ч. 3 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції», з метою встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень або невиконанню вимог цього Закону в інший спосіб, прокурорами внесено 41 подання.

За результатами їх розгляду, крім вжиття заходів щодо усунення та недопущення в подальшому причин та умов, які сприяють учиненню таких правопорушень, 16 осіб притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Наприклад, унаслідок розгляду подання, внесеного обласною прокуратурою керівнику Служби у справах дітей Івано-Франківської обласної державної адміністрації, у вересні 2021 року оголошено догану директору одного з центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, який не повідомив безпосереднього керівника про наявність у нього реального конфлікту інтересів та вчиняв дії в умовах такого конфлікту (впродовж 2 років підписував накази про виплату премій, надбавок, відпускних близькій особі).

Впродовж 2021 року спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції (органами поліції) складено 409 протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією.

Із числа складених протоколів низка – про актуальні правопорушення.

Так, УСР в області ДСР НП України 08.07.2021 складено протокол про адміністративне правопорушення за ч. 2 ст. 172-4 КУпАП стосовно старости одного зі старостинських округів Городенківської міської ради, яка порушила встановлені законом обмеження щодо входження до складу правління підприємства, що має на меті одержання прибутку (перебуваючи на посаді старости, була директором фермерського господарства). Постановою Городенківського районного суду від 13.08.2021 вказану особу визнано винною у вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією, та накладено адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі 5100 грн.

Загалом прокурорами забезпечено участь у розгляді судами 407 протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, стосовно 224 осіб.

Завдяки принциповій позиції прокурорів до 186 осіб (83%), винних у вчиненні таких правопорушень, застосовано адміністративне стягнення у виді штрафу на загальну суму 184 тис. грн.

Провадження у 38 справах (17%) вказаної категорії судами закрито, в тому числі у 19 – у зв'язку із закінченням строків давності накладення стягнень, у 9 – за відсутністю події і складу правопорушення, в 10 – за малозначністю.

Наприклад, постановою Івано-Франківського міського суду від 08.07.2021 визнано винним директора Прикарпатської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту сільського господарства Карпатського регіону НАН України у вчиненні правопорушень, пов'язаних з корупцією, передбачених ч. ч. 1, 2 ст. 172-7 КУпАП, та накладено адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі 3400 грн.

Останній в порушення вимог ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» не вжив заходів щодо недопущення виникнення реального конфлікту інтересів, не повідомив безпосереднього керівника про наявність у нього реального конфлікту інтересів та вчиняв дії в умовах такого конфлікту, що виразилось у підписанні листа про відмову в наданні інформації щодо співробітниці очолюваної установи, яка є його близькою особою.

Цим же судом у червні-листопаді минулого року визнано винними у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 172-6 КУпАП, чотирьох завідувачів секторів Івано-Франківської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, які несвоєчасно без поважних причин подали щорічні декларації за 2019 та 2020 роки. На вказаних осіб накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі 850 грн кожному.

Рішення судів набрали законної сили.

Загалом із притягнутих до адміністративної відповідальності осіб 6 – державні службовці, 109 – депутати місцевих рад, 35 – посадові особи юридичних осіб публічного права, 21 – органів місцевого самоврядування, 9 – службові особи органів поліції, 2 – кримінально-виконавчої служби, 4 – присяжні.

Стан нагляду за досудовим розслідуванням у кримінальних провадженнях та представницької діяльності у сфері охорони довкілля

З огляду на необхідність удосконалення організації наглядової, координаційної та представницької діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища й підвищення її ефективності наказом Генерального прокурора від 14.09.2021 № 31ш у структурі та штатному розписі Івано-Франківської обласної прокуратури утворено Спеціалізовану екологічну прокуратуру (на правах відділу).

Разом із тим із початку та впродовж 2021 року органами прокуратури області вжито ряд організаційно-практичних заходів щодо забезпечення дотримання законності у зазначеній сфері.

Важливим напрямом діяльності залишалось своєчасне виявлення та ефективне розслідування кримінальних правопорушень у лісовій сфері, встановлення винних осіб, притягнення їх до кримінальної відповідальності, а також відшкодування завданих державі збитків.

Так, упродовж минулого року правоохоронними органами області (у тому числі територіальним підрозділом ДБР) розпочато 97 кримінальних проваджень у сфері охорони лісових ресурсів. До суду скеровано 44 обвинувальні акти (36 – щодо незаконних порубок лісу, 8 – щодо неналежного виконання службових обов'язків із забезпечення охорони лісу), в тому числі 1 – про вчинення злочинів зазначеної категорії у складі організованої групи.

Наприклад, Косівською окружною прокуратурою 17.09.2021 скеровано до суду обвинувальний акт щодо особи, яка на території природно-заповідного фонду в с. Бабин (урочище Лупеї) Косівської міської громади вчинила незаконну порубку 12 сироростучих дерев породи ялина та ялиця, завдавши збитки державі на суму 97,6 тис. грн (ч. 4 ст. 246 КК України).

Судовий розгляд у справі триває. З метою відшкодування заподіяної шкоди в межах кримінального провадження Косівською міською радою заявлено цивільний позов.

Вказаною прокуратурою 31.09.2021 направлено до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні щодо майстра лісу, який внаслідок недбалого виконання своїх службових обов'язків упродовж 2019-2021 років допустив учинення незаконних порубок лісу на території одного із кварталів Верховинського лісництва Верховинського районного лісгоспу, спричинивши збитки державі на суму 123 тис. грн (ч. 1 ст. 367 КК України).

У цій справі 18.10.2021 Верховинським районним судом винесено обвинувальний вирок та призначено покарання, узгоджене сторонами в угоді про визнання винуватості, у виді виправних робіт строком на 1 рік із відрахуванням у дохід держави 10% із суми заробітку засудженого.

27 жовтня 2021 року Косівською окружною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт щодо особи, яка на території Яблунецького лісництва Верховинського районного лісгоспу у захисних лісах, віднесених до лісового фонду, самовільно без відповідних на те дозвільних документів учинила незаконну порубку шести сироростучих дерев породи ялина, в результаті чого державі було завдано істотної шкоди на загальну суму майже 28 тис. грн (ч. 1 ст. 246 КК України).

Судовий розгляд триває. З метою відшкодування заподіяної шкоди в межах кримінального провадження Білоберізькою територіальною громадою заявлено цивільний позов.

Загалом у закінчених кримінальних провадженнях указаної категорії встановлено 1,9 млн грн збитків, спричинених кримінальними правопорушеннями, з яких відшкодовано 558 тис. грн. Із метою забезпечення подальшого відшкодування збитків, заявлено позови на 980 тис. грн та накладено арешт на майно на суму 325 тис. грн.

Судами наразі розглянуто 26 кримінальних проваджень у сфері лісокористування, у 25 з яких постановлено обвинувальні вирoki щодо 25 осіб (19 особам призначено покарання у вигляді штрафу, 6 – позбавлення або обмеження волі із застосуванням ст. 75 КК України (звільнення від відбування покарання з випробуванням)).

Одне кримінальне провадження закрито на підставі п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України (у зв'язку зі смертю обвинуваченого).

Станом на 31.12.2021 у провадженні слідчих підрозділів правоохоронних органів перебували 179 кримінальних проваджень за фактами кримінальних правопорушень, учинених у вказаній сфері, з яких 153 – стосовно незаконних порубок лісу, 26 – про вчинення службових злочинів у сфері охорони лісових ресурсів.

Упродовж 2021 року слідчими ГУНП в області розпочато 55 кримінальних проваджень про вчинення кримінальних правопорушень у сфері охорони надр.

До суду скеровано 25 обвинувальних актів, у тому числі 2 – про вчинення кримінальних правопорушень указаної категорії організованими угрупованнями.

Так, 29.06.2021 обласною прокуратурою направлено до суду обвинувальний акт щодо 3 членів організованої групи (керівника підрозділу держпідприємства та двох суб'єктів господарювання), які, перебуваючи у злочинній змові, впродовж 2020 року здійснили безобліковий видобуток

піщано-гравійної суміші з Кийданецького родовища, що в Коломийському районі, в кількості майже 10 т на суму 246 тис. грн, яку реалізували кінцевим споживачам, а виручені грошові кошти привласнили, завдавши тим самим збитки державі (ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 366 КК України).

Коломийською окружною прокуратурою 24.09.2021 скеровано до суду обвинувальний акт із угодою про визнання винуватості щодо особи, яка на березі річки Прут у с. Семаківці Коломийського району за допомогою трактора «ЮМЗ-6ДМ» із причепом здійснила незаконний забір корисної копалини загальнодержавного значення – піщано-гравійної суміші (ч. 2 ст. 240 КК України). Вироком Коломийського міськрайонного суду від 07.12.2021 вказану особу засуджено до штрафу в розмірі 25,5 тис. грн.

Судовий розгляд у цих справах триває.

Загалом у кримінальних провадженнях указаної категорії накладено арешт на більш як 35 знарядь учинення злочинів (у тому числі 27 вантажних автомобілів, 3 екскаватори, 5 тракторів).

Судами розглянуто 15 кримінальних проваджень щодо 15 осіб, 10 із яких засуджено до покарання у виді штрафу, 5 – до обмеження волі із застосуванням ст. 75 КК України.

Станом на 31.12.2021 слідчими ГУНП в області здійснювалось досудове розслідування у 15 кримінальних провадженнях зазначеної категорії.

Вживались заходи кримінально-правового характеру й на інших напрямках діяльності у сфері охорони довкілля.

Впродовж минулого року розпочато 7 кримінальних проваджень за фактами кримінальних правопорушень, пов'язаних із охороною земель, 6 – щодо охорони вод (водних об'єктів), 4 – водних біоресурсів та тваринного світу.

Так, Івано-Франківською обласною прокуратурою 30.11.2021 на підставі звернення ГО «Центр протидії корупції» зареєстровано кримінальне провадження за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ст. 236 КК України (порушення правил екологічної безпеки) та ч. 1 ст. 239 КК України (забруднення земель речовинами, відходами чи іншими матеріалами, шкідливими для життя, здоров'я людей або довкілля, внаслідок порушення спеціальних правил).

У цьому провадженні на підставі ухвали слідчого судді проведено огляд об'єкта – території ВП Бурштинська ТЕС «ПАТ ДТЕК Західенерго», вилучено взірці ґрунту та води, призначено відповідні дослідження, за результатами яких буде вирішуватись питання про призначення необхідних експертиз.

Упродовж минулого року активізовано представницьку діяльність у сфері охорони довкілля: заявлено 15 позовів на більш як 327 млн грн, задоволено судами 8 позовів на 749 тис. грн, виконано судові рішення на суму 6,6 млн грн.

У тому числі: у сфері охорони надр заявлено 2 позови на суму 167 тис. грн, за якими постановлено стягнути 124 тис. грн, добровільно відшкодовано відповідачами 28 тис. грн; з питань охорони природно-заповідного фонду заявлено 5 позовів на загальну суму 323,3 млн грн, які перебувають на стадії судового розгляду; у сфері охорони лісів заявлено 7 позовів на суму 3,7 млн грн, 5 із яких на суму 433 тис. грн розглянуто та задоволено; у сфері охорони біоресурсів заявлено 1 позов на суму 6 тис. грн, який ще не розглянуто.

Наприклад, рішенням Господарського суду міста Києва від 22.07.2021 задоволено позов Калуської окружної прокуратури в інтересах держави в особі Державної екологічної інспекції Карпатського округу та Долинської міської ради до ПАТ «Укрнафта» про стягнення шкоди, завданої забрудненням земель внаслідок аварійного розливу нафтопродуктів на земельні ділянки Долинської міської ради (постановлено стягнути шкоду в сумі 63 тис. грн, в частині відшкодування шкоди на суму 2,1 тис. грн провадження закрито у зв'язку з добровільним відшкодуванням).

Рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 10.12.2021 задоволено позов Івано-Франківської обласної прокуратури в інтересах держави в особі Державної екологічної інспекції Карпатського округу, Білоберізької сільської ради та постановлено стягнути з ДП «Гринявське лісове господарство» 333 тис. грн шкоди, заподіяної навколишньому природному середовищу незаконною рубкою 29 дерев на території лісгоспу.

Крім зазначеного, впродовж 2021 року у сфері охорони довкілля прокурорами заявлено 12 позовів на суму 1,2 млн грн у межах кримінального провадження. На даний час 10 із цих позовів на суму 965 тис. грн задоволено.

Так, Калуською місцевою прокуратурою в межах кримінального провадження заявлено позов до фізичної особи, яка з корисливих мотивів на території ДП «Болехівське лісове господарство» вчинила незаконну рубку 32 сироростучих дерев, чим спричинила шкоду навколишньому природному середовищу в сумі 279,8 тис. грн. Вироком Долинського районного суду від 12.05.2021 вказану особу визнано винною у вчиненні злочину, передбаченого ч. 4 ст. 246 КК України, призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі зі звільненням від його відбування з іспитовим строком 2 роки, а також задоволено позов прокурора та стягнуто завдану шкоду.

Стан підтримання публічного обвинувачення

Працівниками органів прокуратури області забезпечено належний рівень підтримання публічного обвинувачення.

Загалом прокурори взяли участь у розгляді судами першої інстанції 3 015 кримінальних проваджень, у яких постановлено 1 456 обвинувальних вироків щодо 1 164 осіб, у тому числі 147 – на підставі угод, із яких 93 – про визнання винуватості.

Із загальної кількості притягнутих до кримінальної відповідальності осіб 19% засуджено до покарання у виді позбавлення волі, 39% – до штрафу, 18% – до громадських робіт, 15% – до арешту, 9% – до інших видів покарання (обмеження волі, виправні роботи).

Звільнено від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України 237 осіб (20%). Положення ст. 69 КК України застосовано до покарання, призначеного 154 особам, що складає 13% від загальної кількості засуджених.

За активної позиції та сприяння прокурорів у постановленні законних рішень судами розглянуто ряд актуальних та резонансних кримінальних проваджень про вчинення тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень.

Наприклад, вироком Калуського міськрайонного суду від 31.12.2021 колишнього керуючого одного з відділень Івано-Франківської філії ПАТ КБ «Приватбанк» визнано винним у заволодінні грошовими коштами банку, які знаходились на депозитних рахунках клієнтів, на загальну суму 494 тис. грн, що заподіяло банківській установі збитки в особливо великому розмірі.

Останнього засуджено за ч. 5 ст. 191 КК України та призначено покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді 3 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських обов'язків у банківських установах, строком на 2 роки з конфіскацією майна.

Івано-Франківський міський суд погодився з позицією прокурора та вироком від 12.03.2021 засудив трьох жителів Снятинського району до 14 років позбавлення волі кожного за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України («Умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб»).

Як було встановлено на слідстві та доведено перед судом, останні 27.04.2014 на ґрунті неприязних стосунків учинили бійку із працівником міліції, в ході якої нанесли йому удари по голові та тілу, після чого, озброївшись колото-ріжучим предметом (ножем), нанесли кілька ударів у життєво важливі ділянки тіла, від яких потерпілий помер на місці події.

Вироком Івано-Франківського міського суду від 18.11.2021 визнано винним та засуджено до 9 років позбавлення волі жителя міста Івано-Франківська, який у травні 2021 року, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, на ґрунті неприязних стосунків у закинутому приміщенні недобудови по вул. Надрічна в місті Івано-Франківську спричинив тяжкі тілесні ушкодження, небезпечні для життя потерпілого в момент заподіяння, від яких настала смерть (ч. 1 ст. 115 КК України). Після вчинення умисного вбивства, з метою приховання слідів скоєного, зловмисник скинув тіло потерпілого у шахту ліфта.

Загалом у 2021 році розглянуто 14 кримінальних проваджень щодо 16 осіб за фактами умисних вбивств, яких визнано винними у вчиненні інкримінованих злочинів. Із них 14 осіб засуджено до покарання у виді позбавлення волі (строком від 7 до 15 років), до 2 осіб застосовано примусові заходи медичного характеру.

Також засуджено 15 осіб за вчинення розбійних нападів (6 із них – до покарання у виді позбавлення волі), 93 осіб – за вчинення грабежів (38 із них – до реального позбавлення волі), 477 осіб – за вчинення крадіжок (132 – до позбавлення волі, яке належить відбувати реально).

Особлива увага керівництвом органів прокуратури області приділяється питанню дотримання конституційних прав громадян у кримінальному провадженні.

Відтак у поточному році не було випадків скасування судами повідомлень про підозру, ухвалено 3 виправдувальні вироки, які оскаржено прокурорами в апеляційному порядку (на даний час чинності не набули).

Набрали законної сили 2 реабілітуючі судові рішення (вироки Долинського районного та Коломийського міськрайонного судів, ухвалені у 2020 році), на одне з яких прокурором внесено касаційну скаргу.

Загалом, із метою забезпечення законності та справедливості судових рішень, прокурори належно реалізовували надані повноваження щодо апеляційного та касаційного оскарження.

Внаслідок цього за апеляційними скаргами прокурорів упродовж 2021 року переглянуто незаконні судові рішення стосовно 89 осіб, у тому числі 8 особам посилено покарання. Рівень апеляційного реагування складає 89%.

Наприклад, 05.10.2021 апеляційним судом задоволено апеляційну скаргу прокурора, скасовано вирок Івано-Франківського міського суду від 02.10.2020 щодо особи, яка обвинувачувалась в умисному спричиненні тяжкого тілесного ушкодження (ч. 1 ст. 121 КК України), та ухвалено новий вирок, яким зловмиснику призначено реальне покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді 3 років позбавлення волі (судом першої інстанції останнього було звільнено від відбування покарання з випробуванням із іспитовим строком 1 рік).

За касаційними скаргами прокурорів Верховним Судом скасовано 9 незаконних судових рішень щодо 13 осіб, справи направлено на новий апеляційний розгляд. Рівень касаційного реагування становить майже 77%.

Загалом для забезпечення принципу справедливості та невідворотності покарання, у зв'язку з його м'якістю чи необхідністю притягнення до відповідальності за більш тяжкий злочин, прокурорами внесено 28 касаційних скарг щодо 33 осіб, 8 із яких щодо 12 осіб задоволено, ще у 16 випадках уже відкрито касаційне провадження.

Стан нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та застосуванні заходів примусового характеру

Під час здійснення нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних із обмеженням особистої свободи громадян, прокурорами внесено 193 документи реагування на виявлені порушення, за результатами розгляду яких до відповідальності притягнуто 99 службових осіб установ виконання покарань, органів Національної поліції, пробації та інших органів, задіяних у процесі виконання кримінальних покарань, застосування заходів адміністративного примусу та інших заходів примусового характеру; скасовано 5 незаконних актів (2 рішення адміністративної комісії установи виконання покарань щодо умовно-дострокового звільнення засуджених та 3 постанови керівників територіальних підрозділів поліції про накладення адміністративних стягнень).

З ініціативи прокурора звільнено 1 незаконно утримувану особу (з карцеру установи виконання покарань «Івано-Франківська УВП № 12»).

За виявленими фактами кримінальних правопорушень органами прокуратури області розпочато 12 кримінальних проваджень (у тому числі 2 – за фактами привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем працівниками ДУ «Коломийська виправна колонія № 41» (ч. ч. 2, 3 ст. 191 КК України); 2 – щодо внесення завідомо неправдивих відомостей до офіційних документів працівниками ДУ «Коломийська виправна колонія № 41» (ч. 1 ст. 366 КК України); 2 – за фактами нанесення тілесних ушкоджень ув'язненим (ч. 1 ст. 125 КК України та ст. 128 КК України); 1 – за фактом ухилення від відбування покарання у виді громадських робіт (ч. 2 ст. 389 КК України); 1 – щодо злісного ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт (ст. 389-2 КК України); 2 – за фактами невиконання судового рішення (ч. 1 ст. 382 КК України); 1 – за фактом грубого порушення законодавства про працю (ч. 1 ст. 172 КК України); 1 – за фактом умисного знищення майна шляхом підпалу, що спричинило загибель людини (ч. 2 ст. 194 КК України)).

Так, перевіркою, проведеною обласною прокуратурою в червні 2021 року в ДУ «Коломийська виправна колонія № 41», встановлено, що службові особи установи впродовж березня-травня 2021 року залучали засуджених до виконання робіт на приватних підприємствах без укладення трудових договорів та без повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, чим грубо порушено їхні права, а також вимоги законодавства про працю.

За вказаним фактом 02.06.2021 зареєстровано кримінальне провадження за ч. 1 ст. 172 КК України. Досудове розслідування триває.

В одному із вище перелічених кримінальних проваджень (за фактом злісного ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт) досудове розслідування завершено, до суду скеровано обвинувальний акт, який розглянуто (винній особі призначено покарання у виді 1 року позбавлення волі). В інших кримінальних провадженнях досудове розслідування триває.

Завдяки вжитим заходам не допущено випадків масових заворушень, фактів катувань або жорстокого поводження із засудженими, втеч із установ виконання покарань. Дещо знизилась (із 9 до 7) кількість злочинів, учинених в'язнями. Відсутня заборгованість із виплати засудженим заробітної плати.

Фактів тримання осіб у кімнатах для затриманих та ізоляторах тимчасового тримання органів поліції області з порушенням установленого строку не виявлено, фактів смертей в КЗ та ІТТ не допущено.

Захист прав та інтересів дітей

Органами прокуратури області комплексно застосовувалися надані повноваження, з метою вирішення проблемних питань захисту прав і свобод дітей та інтересів держави у сфері охорони дитинства.

Реалізуючи представницькі повноваження у вказаній сфері, вживалися заходи щодо фактичного поновлення порушених інтересів держави.

Упродовж 2021 року судами відкрито провадження за 14 позовними заявами прокурорів на суму близько 142 млн грн.

Із них 7 – майнового та 7 – немайнового характеру (4 – про зобов'язання виготовити правовстановлюючі документи на землю, з метою попередження її незаконного вибуття, 3 – зобов'язального характеру у сфері соціального захисту дітей).

Задоволено судами у минулому році 12 позовних заяв прокурорів у вказаній сфері на загальну суму майже 142 млн грн, за результатами розгляду ще 3 позовних заяв прийнято рішення про закриття провадження у зв'язку з добровільним виконанням (за позовами зобов'язального характеру).

Представницька діяльність прокурорів спрямовувалася на збереження майна та земель навчальних закладів, недопущення чи припинення їх незаконного відчуження або використання у цілях, не пов'язаних із наданням освітніх послуг.

Так, Господарським судом Івано-Франківської області 17.08.2021 задоволено позов керівника Коломийської окружної прокуратури й визнано недійсним договір про надання агротехнічних послуг, укладений Коршівським професійним аграрним ліцеєм із приватним підприємством, та зобов'язано звільнити земельні ділянки навчального закладу загальною площею 62 га вартістю 83 млн грн.

Як установлено прокуратурою, зазначений правочин був удаваним та укладеним з метою приховати зміст і наслідки договору оренди.

23 червня 2021 року Господарським судом Івано-Франківської області задоволено позов окружної прокуратури міста Івано-Франківська про стягнення з фізичної особи-підприємця заборгованості за договором оренди в сумі 219 тис. грн та повернення у власність громади комунального майна вартістю більше 16 млн грн.

З'ясовано, що підприємець після закінчення строку дії договору оренди нежитлового приміщення однієї зі шкіл площею майже 400 м кв. продовжував його використовувати, не сплачуючи орендної плати, що унеможливило користування навчальним закладом цим приміщенням, у тому числі для навчального процесу.

З огляду на актуальність проблеми, пов'язаної зі створенням служб у справах дітей в об'єднаних територіальних громадах, за позовами прокурорів із указаних питань Івано-Франківським окружним адміністративним судом минулого року постановлено рішення у 4 справах, відповідно до яких у 4 органах місцевого самоврядування утворено такі служби.

Реально виконано рішення судів за позовами прокурорів у сфері охорони дитинства на суму 124 млн грн. У користування навчальних закладів області повернуто земельні ділянки площею 101 га.

Завдяки реалізації низки наглядових та координаційних заходів забезпечено подальше зниження рівня злочинності серед неповнолітніх (обліковано 60 проти 64 кримінальних правопорушень, учинених у 2020 році, або на 6% менше).

Зменшилася й питома вага таких кримінальних правопорушень (1,5% проти 1,9%) та кількість дітей, які їх учинили (з 56 до 53 або на 5%).

Слідчими територіальних підрозділів ГУНП в області протягом 2021 року закінчено досудове розслідування у 40 кримінальних провадженнях про правопорушення, вчинені неповнолітніми. За результатами розслідування скеровано до суду 36 обвинувальних актів та 4 клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності.

У формі дізнання розслідувано 19 кримінальних проваджень, у яких скеровано до суду 18 обвинувальних актів та 1 клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру.

У вказаний період затримано 3 неповнолітніх осіб у порядку ст. 208 КПК України, щодо 2 із них у подальшому слідчим суддею застосовано запобіжний захід у виді домашнього арешту, до 1 неповнолітнього застосовано запобіжний захід у виді тримання під вартою.

Прокурорами забезпечено участь у розгляді судами першої інстанції 62 кримінальних проваджень щодо 68 неповнолітніх, за результатами судового розгляду 35 кримінальних проваджень ухвалено обвинувальні вироки щодо 41 особи, що вчинили злочини у неповнолітньому віці, в тому числі стосовно 3 осіб – на підставі угод (1 – про визнання винуватості, 2 – про примирення). До

9 неповнолітніх застосовано примусові заходи виховного характеру.

Виправдувальні вироки щодо неповнолітніх осіб не постановлялись, за реабілітуючими підставами провадження не закривались.

При здійсненні нагляду за дотриманням прав дітей при виконанні судових рішень у кримінальних справах та застосуванні інших заходів, пов'язаних із обмеженням їх особистої свободи, зусилля органів прокуратури спрямовувались на комплексний захист неповнолітніх, які відбувають покарання, здійснення виховного впливу та недопущення приниження гідності дітей під час застосування заходів примусового характеру. Впродовж минулого року з цих питань внесено 14 документів реагування, до відповідальності притягнуто 6 осіб.

Також слід відзначити, що у 2021 році від кримінальних правопорушень в області потерпіли 186 дітей, із них 54 – малолітніх, у тому числі щодо 8 дітей вчинено статеві злочини; щодо 8 – корисливі кримінальні правопорушення; стосовно 22 – злочини, пов'язані з домашнім насильством; 40 дітей стали жертвами дорожньо-транспортних пригод.

Органами поліції зареєстровано 157 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені щодо дітей. За результатами досудового розслідування до суду скеровано 110 обвинувальних актів.

Прокурорами забезпечено участь у розгляді судами першої інстанції 119 кримінальних проваджень указаної категорії. За результатами судового розгляду 79 кримінальних проваджень ухвалено обвинувальні вироки щодо 80 осіб, у тому числі 1 – на підставі угоди про примирення.

Стан досудового розслідування у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, пов'язані з інтересами дітей, перебуває на постійному контролі в обласній прокуратурі.

Стан представництва інтересів держави в суді

Одним із пріоритетних напрямів діяльності органів прокуратури є захист інтересів держави та суспільства, який реалізовується через конституційну функцію представництва, спрямовану на дієвий захист порушених прав у суді.

Завдяки вжитим заходам за підсумками 2021 року суттєво покращилась ефективність позовної роботи, збільшилась сума у справах, за якими судом відкрито провадження, сума задоволених позовів та виконаних судових рішень.

Упродовж року прокурорами пред'явлено позови (без урахування позовів у сфері охорони дитинства, навколишнього природного середовища та заявлених у порядку кримінального судочинства) на суму понад 687 млн грн. Сума задоволених позовів становить 615,5 млн грн. Відповідачами в добровільному порядку відшкодовано майже 13 млн грн.

За втручання прокурорів попереджено незаконне вибуття з державної та комунальної власності майна загальною вартістю 91,6 млн грн. Забезпечено виконання судових рішень у справах за позовами прокурорів на суму понад

302 млн грн. Повернуто та попереджено незаконне вибуття землі загальною площею 965 га землі.

Уживались заходи щодо забезпечення належної реалізації представницьких повноважень та реального захисту інтересів держави на пріоритетних напрямках.

Зокрема, у бюджетній сфері органами прокуратури області заявлено позови на 26,5 млн грн, судами задоволено позовні вимоги прокурорів на 2,6 млн грн, виконано судові рішення вказаної категорії на 4,5 млн грн.

Так, Господарським судом Івано-Франківської області 25.02.2021 відкрито провадження за позовом обласної прокуратури в інтересах держави в особі Державної екологічної інспекції Карпатського округу до Верховинської селищної ради та одного з приватних підприємств про визнання недійсним договору про закупівлю робіт за державні кошти від 25.05.2020 щодо рекультивациі полігону твердих побутових відходів у с. Бережниця Верховинського району на суму 14,2 млн грн. Судовий розгляд у справі триває.

26 жовтня 2021 року обласною прокуратурою подано позовну заяву в інтересах держави в особі Департаменту охорони здоров'я Івано-Франківської ОДА до приватної юридичної особи про розірвання договору, стягнення коштів, пені та штрафних санкцій на загальну суму 7,2 млн грн. Як було встановлено, вказаним підприємством у порушення умов договору не поставлено більш як 190 кисневих концентраторів на загальну суму 5,8 млн грн. На даний час триває судовий розгляд.

З метою захисту інтересів держави у сфері державної та комунальної власності, прокурорами пред'явлено позови на 131 млн грн, судами наразі задоволено 10 позовів на 24,8 млн грн, відповідачами відшкодовано в добровільному порядку майже 0,5 млн грн. Попереджено незаконне вибуття майна вартістю 84 млн грн. Виконано судові рішення вказаної категорії на більш як 3 млн грн.

Зокрема, Івано-Франківським окружним адміністративним судом 21.07.2021 задоволено позов обласної прокуратури про визнання протиправною бездіяльності Управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської обласної державної адміністрації, яка полягала у незабезпеченні захисту від загрози знищення та руйнування об'єкта культурної спадщини – пам'ятки національного значення «Садиба та парк» вартістю 84 млн грн, що в с. Приозерне Івано-Франківського району, та зобов'язання вжити заходи, визначені ст. ст. 6, 26, 27 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

На виконання рішень судів за позовами прокурорів зазначеної категорії звільнено ряд приміщень комунальної власності Снятинської районної ради та Богородчанської селищної ради загальною вартістю понад 1,5 млн грн і сплачено заборгованість з орендної плати нерухомого майна до місцевих бюджетів громад у розмірі 54 тис. грн.

Заслуговує на увагу наявність позитивних результатів представницької діяльності у сфері земельних відносин, де заявлено позови на суму 544 млн грн, судами задоволено позовні вимоги прокурорів на 606 млн грн, добровільно відшкодовано за закритими справами 11,5 млн грн, виконано судові рішення вказаної категорії на суму майже 252 млн грн, повернуто або попереджено незаконне вибуття з державної та комунальної власності 965 га землі.

Наприклад, рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 02.06.2021 за позовом Івано-Франківської обласної прокуратури в інтересах держави в особі Національної академії аграрних наук України до П'ядицької сільської ради Коломийського району визнано незаконним та скасовано наказ про передачу земельних ділянок державної власності у комунальну власність. Відтак 32 земельні ділянки загальною площею близько 1135 га вартістю 29,4 млн грн підлягають поверненню у державну власність.

Господарським судом Івано-Франківської області 21.07.2021 задоволено позов обласної прокуратури в інтересах держави в особі Тисменицької міської ради до ТОВ «Геліос Груп «Вільшаниця-1» про стягнення заборгованості по орендній платі за землю в сумі 0,5 млн грн, розірвання договору оренди та повернення земельної ділянки промисловості (енергетики) площею 50 га вартістю 75 млн грн. Наразі вживаються заходи щодо реального виконання рішення суду.

Рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 20.10.2021 задоволено позов Коломийської окружної прокуратури в інтересах держави до Городенківської міської ради, ФГ «Кадуб» про визнання незаконним та скасування рішення органу місцевого самоврядування, визнання недійсним договору про відшкодування збитків за фактичне використання землі та повернення земельних ділянок загальною площею понад 33 га вартістю 36,9 млн грн у комунальну власність. На даний час рішення суду виконано.

Під час здійснення представницької діяльності щодо відшкодування шкоди, заподіяної злочинами, в тому числі поза межами кримінального судочинства, прокурорами заявлено позови на суму понад 4 млн грн, судами наразі постановлено стягнути 0,2 млн грн, реально виконано рішення судів вказаної категорії на 4,3 млн грн.

Реалізуючи представницькі повноваження, прокурори зареєстрували 12 кримінальних проваджень, у тому числі 7 – у сфері земельних відносин, 3 – у бюджетній сфері, 2 – з питань державної та комунальної власності.

Ключовим завданням прокурорів у здійсненні представницьких повноважень є досягнення реального результату – стягнуті до бюджету кошти, повернуті об'єкти комунальної та державної власності, землі, збільшення надходжень за їх використання.

Впродовж минулого року набрали законної сили судові рішення у справах за позовами прокурорів на суму майже 514 млн грн.

Завдяки вжитим заходам забезпечено виконання таких судових рішень на більш як 302 млн грн, у тому числі на 250 млн грн – за рішеннями звітнього періоду.

Так, у березні минулого року виконано рішення Господарського суду Івано-Франківської області від 26.01.2021 за позовом Коломийської місцевої прокуратури, відповідно до якого ТзОВ «Інфініті Еко Енерджі» повернуло Стецівській сільській раді земельну ділянку промисловості площею 10 га вартістю понад 15 млн грн.

У вересні 2021 року виконано рішення Господарського суду Івано-Франківської області від 13.05.2021, яким зобов'язано ТзОВ «Солар Енерджі Свар» повернути Рожнятівській селищній раді землі енергетики площею 35,3722 га вартістю 52 млн грн.

Реагуючи на порушення, допущені органами державної виконавчої служби під час виконання судових рішень, прокурори в порядку відомчого контролю внесли 88 скарг, які задоволено.

Розгляд звернень громадян

Постійна увага органів прокуратури області приділяється питанням належної організації роботи щодо розгляду звернень і запитів.

Протягом минулого року до органів прокуратури області надійшло 3 418 звернень, що дещо менше, ніж у 2020 році (3 504). Близько половини з них (1 573 або 46%) вирішено, у тому числі 70 звернень – від народних депутатів України (69 – у 2020 році).

За результатами вивчення доводів заявників задоволено 60 звернень (майже 4%), в інші відомства за належністю скеровано 1 571 звернення (46%).

Основну частку вирішених звернень складають звернення з питань досудового розслідування (953 або 60%), 29 із яких – задоволено.

У вказаний період до обласної прокуратури надійшло 17 звернень від депутатів обласної ради, за результатами їх розгляду авторам надано роз'яснення. Серед цих звернень 11 – щодо можливого вчинення кримінального правопорушення та з питань досудового розслідування, 6 – з інших питань.

В умовах карантину з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», суттєво зменшилася кількість громадян, прийнятих на особистому прийомі (із 270 у 2020 році до 79 – у 2021 році).

Водночас забезпечено безперервний прийом звернень громадян поштовим зв'язком, на телефон «гарячої лінії», а також електронну адресу обласної прокуратури.

Дії працівників органів прокуратури області з питань дотримання законодавства про звернення громадян до суду не оскаржувалися.

Забезпечення доступу до публічної інформації

Уживалися заходи щодо належного виконання законодавства з питань доступу до публічної інформації.

Впродовж 2021 року до органів прокуратури області надійшло 55 запитів на інформацію (68 – у 2020 році), розглянуто 53 (66) запити, за результатами їх розгляду 41 (39) запитувачу надано інформацію, 12 (27) – роз'яснення. Надіслано іншим розпорядникам інформації 2 (2) запити.

Запити на інформацію стосувалися передусім стану досудового розслідування (18), кадрових (5) та інших (30) питань.

На всі запити відповіді надано запитувачам у межах визначеного законом п'ятиденного строку. Дії органів прокуратури області запитувачами інформації не оскаржувались.

Забезпечення реалізації принципу гласності

Органами прокуратури області забезпечено реалізацію принципу гласності та прозорості діяльності прокуратури, своєчасне та об'єктивне оприлюднення відповідної інформації.

Упродовж 2021 року в органи влади надіслано 33 інформації про результати прокурорської діяльності на відповідних територіях.

З метою інформування громадськості про діяльність органів прокуратури області створено та використовуються офіційні сторінки в соціальних мережах.

Загалом здійснено 1 668 виступів у засобах масової інформації, у тому числі в друкованих виданнях опубліковано 53 інформації, 492 повідомлення висвітлено електронними ЗМІ, 185 – інформаційними агентствами. Найчастіше інформація оприлюднювалася в мережі Інтернет – 934 або 56% від усіх публікацій.

На вебпорталі Офісу Генерального прокурора розміщено 89 інформаційних повідомлень.

Особисто керівник обласної прокуратури інформував громадськість про роботу органів прокуратури області на сесіях обласної ради, а також провів пресконференцію для представників засобів масової інформації.

В цілому працівниками обласної та окружних прокуратур надано близько 50 коментарів для центральних та регіональних засобів масової інформації.

Пріоритетного значення надавалось оприлюдненню інформації суспільно важливого характеру, висвітленню результатів розслідування та судового розгляду актуальних кримінальних проваджень і цивільних позовів, реалізації інших заходів, які реально сприяли відновленню або зміцненню законності та правопорядку.

**Керівник
Івано-Франківської обласної прокуратури**

Роман ХИМА